

what is lost because it is most precious
what is most precious because it is lost

Amiri Baraka

epilog

Da jeg møtte deg for første gang ved ruinene av World Trade Center i New York, hadde jeg ingen anelse om at dette møtet en dag skulle legge mitt liv i grus. Du var en fremmed som kom mot meg med et hemmelighetsfullt smil. Jeg svarte med nysgjerrighet. Hva skjuler seg bak ditt smil?

To år senere ligger jeg i en kiste, livløs. Fra mine englevinger ser jeg ned på deg i rollen som den sørgende ektemannen som har mistet sitt livs kjærlighet. Men jeg tror ikke lenger på ditt skuespill. Du kan kanskje lure andre med dine dramatiske utbrudd av sorg, men du lurer ikke meg. Min døde kropp er liket av en brud som ble tvunget i døden av sin elskede mann.

Blåmerkene rundt halsen min symboliserer alle overgrep som begås mot kvinner som meg, vi som trodde på kjærlighet og likeverd i et forhold. Jeg ville leve, men dine strenge krav tok livet av meg. Ditt hjem er nå blitt en grav med mitt jordlige gods, mens jeg hviler i fred blant mine kjære.

Mange vil nok si jeg var umoden. Sannheten er at jeg falt for din sjarm og ignorerte alle de tegn som kunne ha advart meg mot ditt fanatiske behov for kontroll. Du fortalte meg om og om igjen at du elsket meg så høyt, og at det du ønsket mest av alt var at jeg skulle flytte til deg. Derfor brant jeg alle broer og giftet meg med

deg. Nå som jeg endelig er fri fra din makt, kan jeg se det hele og fulle bildet av vårt forhold.

Hvordan kunne sann kjærlighet vokse mellom oss, når du kun var opptatt av deg selv og ville kontrollere alt som var rundt deg? Dynamikken i et intimt forhold mellom to mennesker er kompleks og sannheten er ofte skjult for andre. Du og jeg var det perfekte par. Du ville være lystig og glad når andre var til stede, kald og distansert når vi var alene.

Da jeg først kom for å bo sammen med deg, overrasket du meg ved å lage regler for hvordan vi skulle leve

sammen. Du bestemte hvordan vi skulle bruke dopapiret, hva slags bokser vi skulle fryse restematen i og hvor vi skulle plassere alle kjøkkenvarene. For deg var hjemmet som en teaterscene hvor alle gjenstander måtte plasseres slik at publikum kunne se dem. Jeg forsto snart at jeg bare var en av disse gjenstandene som ville få andre til å beundre deg. Min skjønnhet og min forstand ble symboler på din status og det du hadde oppnådd i livet. Du var alltid stolt når du viste meg frem til din omgangskrets.

Du hadde en klar oppfatning av «idealkvinnen» og du ville at jeg

«Da jeg møtte deg for første gang... hadde jeg ingen anelse om at dette møtet en dag skulle legge mitt liv i grus...»

skulle passe inn i det bildet. Du aksepterte meg ikke for hva jeg var. Min bevegelsesfrihet ble stadig mer innskrenket. Jeg klamret meg desperat til troen på at det kun var en første fase i vårt forhold og at det snart ville være over. Hvordan

kunne vel jeg fortelle andre om hva som skjedde med meg, når jeg ikke forsto det selv en gang? Jeg var livredd for å miste retten til selv å ta de daglige avgjørelser. Jeg ønsket meg et fruktbart forhold hvor vi skulle

vokse og utvikle oss sammen. Derfor tok jeg sjansen på å forlate sikkerheten i min families skjød. Jeg følte meg dum og litt flau over at jeg hadde vært så villig til å tro på deg at jeg ikke hadde lyttet til advarslene fra familien og mine venner. Min stolthet var såret og jeg var skamfull over at jeg hadde tatt så feil av deg.

Hele mitt voksne liv har jeg vært omgitt av mennesker som har engasjert seg i kampen mot vold mot kvinner. Jeg har alltid tenkt på vold som fysiske overgrep. Ikke i min

villeste fantasi kunne jeg forestille meg rekkevidden av psykisk vold – før det var for sent. Livet mitt var blitt et uendelig mareritt, og alt jeg gjorde for å endre situasjonen fordreide du og brukte mot meg.

Jo mer jeg forsøkte å engasjere meg i sosiale aktiviteter og vennskap, jo mer isolerte du meg fra omgivelsene. Dine daglige trusler om å forlate meg om jeg ikke underkastet meg dine behov, gjorde meg usikker og redd. Jeg opplever den samme virkeligheten som så mange andre kvinner i patriarkalske

samfunn, og mange kvinner er oppdratt til å tro at det er skjebnebestemt. Kanskje er det derfor så få forteller om psykisk vold og overgrep? Jeg trodde ikke på en slik skjebne, derfor kunne jeg ikke godta dine overgrep mot min sjel. Jeg ville bryte voldslenkene og leve mitt eget liv. Men valgmulighetene var få og loven på din side.

Kvelden er kald og mørk. Du har spilt din siste akt ved å true meg med skilsmisse og forlatt scenen med dine giftige ord. Jeg står her alene

ved et veiskille. Jeg har mistet alle mine illusjoner om kjærlighet og respekt. Du har plaget meg med isolasjon i flere måneder. Jeg har ikke krefter igjen til å kjempe bare for å overleve. Jeg ønsker å avslutte hele forestillingen om mitt liv i natt. Ordene til den amerikanske forfatteren bell hooks fra hennes «wounds of passion» flimrer foran meg mens jeg prøver å male et siste bilde av mitt liv:

«(...) en fremmed forhekser meg, om natten tar han meg med til et hemmelig sted – en grotte i fjellene hvor vi skal leve for alltid. Den fremmede bortfører meg og bergtar mitt hjerte. Han fengsler meg, tar meg med til et sted jeg aldri kan vende tilbake fra, et hemmelig sted. Vi kaller det De knuste hjerters kirke. Det er her jeg blir stående i tomheten, forlatt ved alteret. Min gudegave forlater meg, etterlater meg strandet i De knuste hjerters kirke, uten mulighet til å vende hjem.

(...) Jeg er en kvinne som etterlater meg mannen jeg har levd med (...) – en mann som har løyet, bedratt, og såret, en mann som har voldtatt min sjel, skjendet meg».

AV FAKHRA SALIMI

ILLUSTRASJONER: NAUSHEEN SALIMI